Vrienden, vriendinnen, partijgenoten,

U heeft mij gevraagd wederom uw lijsttrekker te zijn.

Ik geloof dat ik dat formeel ook nog moet accepteren.

Welnu, ik zal u niet langer in spanning houden: ja, ik wil!

U heeft mij ook een opdracht meegegeven.

Niet alleen om de verkiezingen te winnen maar ook om Nederland na die verkiezingen sterker en socialer te maken.

Dat is een opdracht die niet alleen vraagt om ambitie en vasthoudendheid, maar vooral ook om bescheidenheid en dienstbaarheid.

Deze verkiezingen draaien niet om het premierschap van mij of het aantal zetels van de Partij van de Arbeid maar om de toekomst van ons land.

Steve Stevaert vatte dat ooit heel mooi samen:

het gaat niet om de banen voor de politici, het gaat om de banen voor de mensen in het land.

En zo is het!

Beste mensen, de campagne begint, ik heb er zin in en ik denk dat we met elkaar tot grootse dingen in staat zijn.

En ik zeg dat ook omdat ik weet dat ik het niet alleen doe.

We hebben 80 mensen op de lijst die zich de komende weken en maanden het vuur uit de sloffen zullen lopen om onze idealen dichterbij te brengen.

80 mensen die hun land willen dienen omdat ze geloven dat het beter kan.

Zij weten zich door u gesteund.

Dat geldt voor al die 80.

Ook voor dat leuke meisje dat ik in 1998 ontmoette.

Zij zat naast me op het congres, was ook kandidaat en was net zo onwennig.

We raakten in gesprek en ze vroeg me of ik ook zo bang was gemaakt met verhalen over de politiek als wespennest en slangenkuil.

En we maakten toen als twee PvdA-beginnelingen de afspraak dat wij daar niet aan mee zouden doen, dat wij erin geloofden dat je in de politiek ook op een normale en loyale manier met elkaar om kon gaan.

Dat leuke meisje van toen is inmiddels een trotse vrouw geworden.

En weer slaan we de handen ineen.

Nebahat Albayrak ik dank je voor je vertrouwen en steun in al die jaren en ik vind het fantastisch dat we nu samen deze gaan klaren!

Nou denkt u, hij gaat toch niet bij alle 80 zo'n verhaal vertellen?

Nee, maakt u zich geen zorgen, dat doe ik niet.

Maar er zijn een paar anderen die ik toch wil noemen.

Want met het vaststellen van de lijst van nieuwe Kamerkandidaten, nemen we ook afscheid van een grote groep mensen die jarenlang als Kamerlid voor de Partij van de Arbeid keihard gewerkt hebben maar er de volgende periode niet meer bij zullen zijn.

Ik bedank vandaag dus ook, wij bedanken vandaag dus ook de volgende collega's voor het goede werk dat zij de afgelopen jaren hebben geleverd.

Ik vraag u om een daverend applaus voor Hans Wagner, Peter Meyer, Piet Straub, Thea Fierens, Joanneke Kruyssen, Kris Douma, Hannie Stuurman, Varina Tjon a Ten, Godelieve van Heteren en José Smits.

En dan, hier haal ik bewust even adem, want nu komen we bij drie mensen die al heel lang mee lopen, overal hun sporen hebben achtergelaten, verknocht waren aan dit vak maar nu toch het stokje doorgeven.

Ella Kalsbeek, die als geen ander in de Kamer heeft gevochten voor meer geld en kortere wachtlijsten bij de jeugdzorg.

Saskia Noorman-Den Uyl de vrouw voor wie elk kind in armoe er één te veel is;

En Klaas de Vries, Kamerlid, Minister en weer Kamerlid, jong van geest met het populairste weblog van Den Haag, de man die strijdt voor een streng maar humaan vreemdelingenbeleid, Klaas we bedanken je en we zullen je missen.

Beste mensen, gisteren waren de congressen van CDA en VVD.

Jan Peter Balkenende werd gekozen tot lijsttrekker van het CDA.

Tot op dit moment weigert hij in debat te gaan over de plannen die het CDA heeft.

Ook gisteren weer.

Niets over waarom ouderen in verzorgings- en verpleeghuizen honderden euro's huur moeten gaan betalen,

niets over de ingrepen in het basispakket,

niets over de versoepelingen van het ontslagrecht,

niets over waarom de huren worden vrijgegeven,

niets over waarom zoveel mooie woorden worden besteed aan onderwijs maar er nauwelijks geld voor wordt uitgetrokken.

Beste Jan Peter Balkenende, de PvdA vertelt mensen al voor de verkiezingen wat ze van ons kunnen verwachten, ook als het gaat om de minder populaire voorstellen.

Daar hebben ze recht op.

Maar over de gevolgen voor heel gewone mensen van de CDA-plannen voor de zorg, de huren en de sociale zekerheid zeg je niets en ontloop je elk debat.

Nu ben je lijsttrekker.

Nu moet je kiezers duidelijkheid bieden.

Dat gebeurt wat mij betreft op een faire en inhoudelijke wijze.

Morgen stuur ik een bos rozen naar Jan Peter Balkenende.

Bij die rozen zit ook een kaartje:

“Beste Jan Peter, ik feliciteer je met je lijsttrekkerschap. Ik hoop op een faire campagne. Ik nodig je uit om in alle twaalf provincies met mij in debat te gaan over de toekomst van Nederland. Doe je mee?”

De afgelopen dagen hebben CDA en VVD weer veel onzin over de PvdA verteld.

Vanuit de kennelijke gedachte dat als er maar hard genoeg iets over de AOW en de middeninkomens wordt geroepen, mensen vanzelf zo bang zijn gemaakt dat ze niet meer op ons gaan stemmen.
Maar de mensen zijn niet gek.

Ze kennen onze geschiedenis.

En ze weten waar wij voor staan.

Beste mensen, wij staan in de traditie van Willem Drees, de man die Nederland de AOW heeft gegeven.

En wij zullen er voor zorgen dat die AOW ook in de toekomst overeind blijft. Door van jongeren te vragen langer door te werken.

En door van ouderen die na 1945 zijn geboren naar draagkracht te vragen hun steentje bij te dragen.

Dat is geen makkelijk verhaal maar wel een sociaal verhaal.

Want, beste mensen, de AOW is niet in gevaar bij politici die voor de verkiezingen eerlijk zeggen hoe ze de AOW in stand willen houden.

De AOW is wel in gevaar bij politici die stijf hun kaken op elkaar houden om na de verkiezingen plotseling de uitkeringen te gaan bevriezen.

Zoals de afgelopen jaren is gebeurd.

En bij politici die bij de voordeur zeggen de AOW in stand te houden maar bij de achterdeur ouderen genadeloos pakken door verdere bezuinigingen op de zorg of de huursubsidie.

Wij kiezen voor een verhaal dat eerlijker en socialer is.

En vele malen geloofwaardiger dan voor de verkiezingen mooi weer spelen om na de verkiezingen toe te slaan!

En dan nog even die middeninkomens.

Volgens de VVD zijn zelfs miljonairs middeninkomens en ja, ik geef toe, miljonairs zijn inderdaad niet onze grootste zorg.

Maar waar hebben we het eigenlijk over als we het hebben over middeninkomens?

We hebben het over de hardwerkende mensen die het net wel of net niet goed gaat.

Die weten dat ze bij werkloosheid in één keer in de problemen komen, die goede betaalbare zorg willen, een veilige buurt, een goede school.

Die graag een huis zouden willen kopen maar voor wie dat gewoon veel te duur is.

Deze gewone hardwerkende mensen hebben altijd de ruggengraat van de Partij van de Arbeid gevormd.

Die mensen zullen wij nooit in de steek laten.

Het is een gotspe dat politici die juist deze mensen het hardste hebben laten inleveren nu roepen dat hun lot bij hen in goede handen is.

Om vervolgens hun mond te houden over wat er in hun eigen programma staat: hogere huren, hogere eigen bijdragen in de zorg en een lagere en korter durende uitkering als je werkloos wordt.

De Partij van de Arbeid is niet voor niets de Partij van de Arbeid.

We zijn groot geworden omdat we een partij waren waar hardwerkende mensen zich thuis voelen.

In die traditie staan we en in die traditie blijven we staan.

Beste mensen, de economie kruipt uit het dal, en ik ben blij met elke procent groei, elke uitkering minder en elke baan erbij.

Er is reden voor blijheid, maar geen reden voor zelfgenoegzaamheid.

Jan Peter Balkenende moest deze week toegeven dat er nog altijd bijna 120.000 mensen méér werkloos zijn dan toen hij begon.

Hij verwees naar de kleine lettertjes, maar dat was zo'n gedoe…..

Beste mensen, soms hoef je zelf niet te bedenken hoe je het verschil met je grootste tegenstanders het beste kunt neerzetten.

Soms doen ze dat zelf namelijk al!

Want inderdaad, voor ons zijn werklozen geen kleine lettertjes maar mensen van vlees en bloed, waarvan hun wereld instort als ze hun baan kwijtraken.

Mensen met een gezin, een eigen huis of studerende kinderen.

Zij moeten wat ons betreft zo snel mogelijk weer aan de slag.

Liefst op eigen kracht, maar als het moet met een zetje in de rug.

Achter alle getallen gaan mensen schuil.

Honderdduizenden mensen – vergeten mensen.

Laat anderen maar campagne voeren over cijfers, wij voeren campagne voor mensen.

Laat anderen maar belachelijk maken dat wij steeds weer terugkeren in koffiehuizen, maar ik ben er trots op dat onze politici niet alleen in verkiezingstijd de mensen opzoeken!

Laat andere partijen vooral de bezuinigingen op gesubsidieerde arbeid verdedigen.

Dan laat ik zien dat het hier in Rotterdam gewoon betekent dat 200 toezichthouders bij speeltuinen ontslagen dreigen te worden.

Laat anderen maar praten over best practices en benchmarks en dat er daarom geen geld bij kan voor de verpleeghuizen.

Dan gaan wij wel praten met Corrie en Halil, die als verpleegkundigen in de Schildershoek in Den Haag zich nu al de benen onder het lijf vandaan lopen en het verschrikkelijk vinden dat zij niet meer tijd aan hun bewoners kunnen geven.

Laat anderen maar triomfantelijk zeggen dat 26.000 dossiers worden afgehandeld.

Dan hebben wij het wel over hoe dat Chinese jongetje Hui in de cel terecht kwam.

Of liever nog: hoe hij er weer zo snel mogelijk uit komt.

Ja, het gaat beter met de Nederlandse economie maar nog lang niet goed genoeg met de samenleving.

De zelfgenoegzaamheid van ‘Nederland werkt’ komt voort uit de cynische gedachte dat als sommige Nederlanders goed gaat, het ook wel goed zal gaan met Nederland.

Het is ook precies op dit punt dat ik dit kabinet een gebrek aan moreel leiderschap verwijt.

Dat heeft ook te maken met dat mantra van de eigen verantwoordelijkheid.

Want als iedereen alleen maar bezig is met de eigen verantwoordelijkheid, wie kijkt er dan nog naar hoe het met de ander gaat?

Eigen verantwoordelijkheid is al heel snel verantwoordelijkheid voor je eigen. Dan kijken we alleen maar naar onszelf bij de vraag of het goed gaat met Nederland.

Maar ik ben ervan overtuigd dat de meeste mensen verder willen kijken dan die neus lang is.

Ik kom elke dag zat mensen tegen die solidair willen zijn met anderen.

Mensen die vinden dat Nederland een killer land is geworden.

Die graag iets doen om mensen die in de hoek zitten waar de klappen vallen er bovenop te helpen.

Die willen dat het henzelf goed gaat, maar dat ook een ander gunnen.

Toch zeggen zij er wel steeds twee dingen bij: ze willen zich gesteund voelen door de politiek en het geld moet goed terecht komen.

Als er iets is dat mij aanspreekt in ons verkiezingsprogramma dan is het precies dat.

Wij spreken mensen niet alleen aan op hun verantwoordelijkheid voor hun eigen leven maar ook op de verantwoordelijkheid die ze voor de samenleving als geheel willen nemen.

Wij vragen mensen om solidariteit.

Maar we stellen daar twee dingen tegenover.

Allereerst een snoeiharde aanpak van alles wat riekt naar misbruik, asociaal gedrag en fraude.

En ten tweede een overheid waar goedwillende burgers onvoorwaardelijk op kunnen rekenen.

Gisteren hoorde ik Jan Peter Balkenende vertellen dat mensen vooral hun eigen verantwoordelijkheid moeten nemen om de problemen in de samenleving op te lossen.

Ik moet dan denken aan Jannie uit de Utrechtse wijk Ondiep.

Zij was zo'n burger die zelf initiatief nam.

Zij startte met een aantal bewoners een project buurtpreventie om haar buurt weer veilig en leefbaar te maken.

Inmiddels woont Jannie niet meer in Ondiep.

Weggepest, bedreigd en geïntimideerd omdat de buurt vergeven was van illegale wietplantages.

Zij bond de strijd tegen de overlast aan, maar de criminelen bleken uiteindelijk de sterkste.

Er zijn heel veel Jannies in Nederland.

Mensen die niet te beroerd zijn om iets van hun buurt te maken maar op een gegeven moment gefrustreerd en ook gewoon: bang, opgeven.

Als de bedreigende of de overlastveroorzakende of de asociale buurtbewoner steeds weer aan het langste eind trekt, laat je het wel uit je hoofd.

En als de politie er niet is als je ze nodig hebt of meewarig zegt dat het geen zin heeft om aangifte te doen, zakt je de moed in de schoenen.

Je komt er dus niet met mensen alleen maar aan te spreken op hun eigen verantwoordelijkheid.

Er is meer nodig.

De Partij van de Arbeid is geen partij die de overheid alle problemen op wil laten lossen.

Maar twee dingen doen we wel.

We kiezen partij tegen de asocialen, de fraudeurs en de overlastveroorzakers.

En we kiezen voor mensen zoals Jannie.

De actieve buurtbewoner, de leraar die net wat meer tijd uittrekt voor een moeilijke leerling, de verpleegkundige die tegen de klippen op vrijwilligers weet te mobiliseren en inspireren, de moslim die met zorg de radicalisering onder jongeren ziet en probeert dat tij te keren, de innovatieve ondernemers die banen schept en stages aanbiedt.

Dát zijn de helden die ons land beter maken.

Niet de politici.

Maar ze kunnen het niet alleen.

Ze weten dat goede wil niet altijd op kan tegen intimidatie, geweld en asociaal gedrag.

Juist op zo'n moment moeten wij naast hen staan.

Zij hebben geen behoefte aan een overheid die alle problemen voor ze oplost. Maar ze willen zich gesteund weten als ze zelf hun verantwoordelijkheid nemen. Een politiek die niet alle zegen van boven verwacht maar een politiek die naast mensen staat.

Dat is de politiek waar wij voor staan.

Dat is de Partij van de Arbeid.

Beste mensen, Amerikanen groeien op met dat prachtige beeld van The American Dream.

Dat het niet uitmaakt waar je geboren bent of hoe rijk je ouders zijn:

je kunt het van krantenjongen tot miljonair schoppen.

Zo'n droom hebben we in Nederland ook.

Maar wij voegen er iets aan toe.

Namelijk dat als het je op eigen kracht niet lukt of als je pech hebt, dat we dan niet zeggen 'eigen verantwoordelijkheid, eigen schuld' maar dat we het als een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid zien om je er bij te houden.

Dat is onze Nederlandse droom.

De Partij van de Arbeid is een partij die al sinds haar oprichting strijdt voor emancipatie en solidariteit.

Die opdracht is nu actueler dan ooit.

Want de Nederlandse droom dreigt voor veel te veel mensen een droom te blijven.

Bijvoorbeeld omdat de verschillen tussen arm en rijk steeds groter worden, achterstanden hardnekkig zijn en van generatie op generatie worden overgedragen, en de plek waar je geboren wordt ook in Nederland helaas steeds beter voorspelt hoe het je zal vergaan in het leven.

Ik leg mij daar niet bij neer.

De Partij van de Arbeid legt zich daar niet bij neer.

Onze missie voor de komende jaren is die Nederlandse Droom voor zoveel mogelijk mensen levend te houden.

Dat kan door de handen op drie gebieden uit de mouwen de steken.

In mijn agenda voor Nederland staan drie afspraken met heel vette letters gedrukt.

Allereerst: We willen alle talent benutten.

We kunnen de concurrentie met China en India aan.

We kunnen de solidariteit in een vergrijzende samenleving behouden.

Ik geloof in onze kracht maar, maar dan hebben we wel iedereen nodig.

Dus investeren we in onderwijs en stoppen we de schooluitval.

We brengen de jeugdwerkloosheid terug en we stimuleren werkgevers om oudere mensen in dienst te houden.

We geven ondernemers de ruimte om te ondernemen en belonen initiatief en talent.

En we durven visie te tonen en vol te houden.

Ik wil dat Nederland in 2020 de schoonste en meest efficiënte energievoorziening van Europa heeft.

Dat leidt tot innovatie, dat leidt tot banen, dat leidt tot enthousiasme op universiteiten en hogescholen, dat trekt uit de hele wereld talent aan.

En het leidt bovenal ertoe dat we de wereld schoner achterlaten voor onze kinderen en kleinkinderen.

Twee: van probleemwijken maken we kansenzones.

De problemen waar iedereen in 2002 zijn mond van vol had zijn alleen maar groter geworden.

Dus is er geen reden om achterover te leunen maar is het juist nu tijd voor ambitie en visie.

Laat ik het maar op zijn John-de-Mols zeggen:

wij willen een extreme makeover van probleemwijken.

Door ondernemers daar minder belasting te laten betalen. Door stadsvernieuwing.

Door leraren op scholen in die wijken meer te betalen.

Door de buurtagent op een voetstuk te plaatsen.

En door onzichtbare en falende ouders uit de anonimiteit te halen, ze op hun verantwoordelijkheid te wijzen en ze –desnoods met harde hand- te helpen die verantwoordelijkheid te nemen.

Alles met als doel dat over acht jaar de succesvolle mensen niet meer uit die **wijken wegtrekken** maar dat alles wat hip, ondernemend en creatief is, juist daar gezien wil worden!

Drie: herstel van de solidariteit.

We maken de verschillen tussen arm en rijk kleiner door de armoede te bestrijden.

We beschermen de koopkracht van de lagere en de middeninkomens.

We stellen paal en perk aan gouden handdrukken.

We gaan open eerlijk om met de solidariteit tussen generaties door te investeren in de ouderenzorg van iedereen een bijdrage te vragen om de AOW ook voor toekomstige generaties in stand te houden.

En dat alles, en zo hoort het ook, in het voortdurende besef dat we niet alleen op de wereld zijn.

Dat we hoe groot we onze problemen hier ook achten, ons realiseren dat velen op deze wereld het stukken slechter hebben.

Ook zij mogen mee delen nu het ons weer wat beter gaat.

Zoals Bono dat vorig jaar op het Labour congres zei: dat is geen kwestie van liefdadigheid, maar van rechtvaardigheid.

Beste mensen, dat is ons verhaal voor Nederland.

Al het talent benutten.

Van probleemwijken naar kansenzones.

En herstel van de solidariteit.

Met die opdracht gaan we de verkiezingen in.

Omdat we denken dat dat het leven van alledag voor heel veel mensen kan verbeteren.

Bij ons dus geen bezuinigingen op de gezondheidszorg, maar geld erbij voor die verpleeghuizen.

Bij ons geen bezuinigingen op de sociale zekerheid maar mensen aan het werk helpen die nu aan de kant staan.

Bij ons niet alleen mooie woorden over onderwijs, jeugd, jongeren, kinderen maar harde euro's om het onderwijs te verbeteren, de schooluitval te stoppen en de status van het leraarsvak te verhogen.

Bij ons geen hogere belasting als ouders besluiten hun kind niet naar de kinderopvang te brengen, maar wel investeringen in kwaliteit en betaalbaarheid van die kinderopvang zodat ouders echte keuzevrijheid hebben.

Dat zijn keuzes die Nederland echt sterk en sociaal maken.

Beste mensen, juist nu de economische groei aantrekt hebben we een Gouden Kans om orde op zaken te stellen.

En juist omdat de economische groei aantrekt vind ik dat we ook de morele plicht hebben om zoveel mogelijk mensen daarin mee te laten delen.

Ik geloof er heilig in dat mensen juist omdat het weer wat beter gaat aanspreekbaar zijn op solidariteit met elkaar, op zorg voor de allerkwetsbaarsten, op hoe we de samenleving overdragen aan onze kinderen. Omdat ze weten dat goedwillende burgers altijd op ons kunnen rekenen en lanterfanters, fraudeurs en asocialen altijd een kwaaie aan ons zullen hebben.

22 november valt er wat te kiezen.

In Rotterdam geven ze het goede voorbeeld.

Vier jaar geleden begon hier onze nederlaag, vandaag begint hier de overwinning.

De PvdA kwam hier een paar maanden geleden terug in het stadsbestuur.

Zij hadden hun Rotterdamse Droom:

het mag niet uit maken aan welke kant van de rivier je woont voor de kansen die je krijgt om te slagen in het leven.

En dus werken Jantien Kriens, Hamit Karakus en Dominic Schrijer nu aan een ongedeelde stad volgens het Rotterdamse motto: geen woorden maar daden.

Een streng veiligheidsbeleid, geen pardon voor asociaal gedrag, investeren in stadsvernieuwing, ondersteuning van actieve buurtbewoners, een grote aanval op de schooluitval en gerichte armoedebestrijding.

Wie wil weten wat wij met Nederland willen, moet nu naar Rotterdam komen kijken!

Laat dat ons verhaal zijn dat we de komende maanden met elkaar en met overtuiging uitdragen.

We hebben een missie.

Op de straten, in de buurten en op de marktpleinen gaan we die uitdragen.

Met alle 80 kandidaten voor de Tweede Kamer, met al onze mensen in de gemeenten en provincies, en met onze ruim 60.000 leden.

Wij gaan nu 52 dagen voluit campagne voeren voor iedere stem.

Want dan kunnen we Nederland echt sterk en sociaal maken.

Een beter Nederland ligt binnen handbereik.

Dank u wel.